

IJTIMOYIY TARMOQLARNING HAYOTIMIZDAGI O'RNI VA YOSHLAR MA'NAVIYATIGA TA'SIRI.

Aldashev Ilhomjon

Farg'ona davlat universiteti axborot texnologiyalari kafedrası o'qituvchisi

Muhammadjonova Muhayyo

Farg'ona davlat universiteti filologiya fakulteti o'zbek tili yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada hozirgi davrda inson shaxs sifatida shakllanishida ijtimoiy tarmoqlarning o'rni o'rganilgan. Milliy qadriyatlarga qarshi tahdid va mafkuraviy va g'oyaviy tahdidlar tobora kuchayib borayotgan bir patda yoshlar ijtimoiy tarbiyasi va ularga ta'sir qiluvchi omillar tahlil qilinadi.*

Kalit so'zlar: *ijtimoiy tarmoqlar , Sotsial tarmoqlar, virtual, mafkura, destruktiv, globallashuv , igromaniya.*

Biz ijtimoiy tarmoqning o'rni va qadri juda baland , ikkinchi oilamiz , do'stimiz va hatto o'zimizga aylanib borayotgan isbot talab qilmaydigan davrda yashayotganimizni inkor qila olmaymiz

"Ijtimoiy tarmoqlar yoshlar tarbiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi". Bugungi kunda internetdagi ijtimoiy tarmoqlar ayniqsa yoshlar orasida ommalashib bormoqda.

Inson hozirgi vaqtda ijtimoiy tarmoqlarga ketkazadigan vaqti oila a'zolari va do'stlariga ajratgan vaqtidan hech ham qolishmaydi , balki undan ham ko'proqdir. Bugungi kunda ijtimoiy tarmoqlar , har xil saytlar tobora ko'payib bormoqda. Hozirda ular bolalarning barcha bo'sh vaqtlarini hatto boshqa ishlarga sarflaydigan vaqtlarini o'g'irlamoqda. Kitob o'qiydigan bolalar soni kundan kunga kamayayotgani achinarli holatga olib kelayapdi. Bolalar kitob o'qish o'rniga vaqtlarini ijtimoiy tarmoqlarga sarflaydilar va hatto ular ovqatlanayotgan vaqtlarida ham internet , ijtimoiy tarmoq, mobil aloqa vositalaridan foydalanishadi. Eng daxshatlisi shuki, ruhshunoslarning ma'lumotlariga qaraganda , yoshlarda destruktiv va buzg'unchi , mafkuraviy g'oyalarga to'liq shakllanmagani uchun o'qigan va ko'rgan axborotlariga tez ishonadi. Bunday holatlarda internet bolalarning ma'naviyatiga va ruhiyatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi ko'rinib turgan, dalil talab qilmaydigan haqiqatdir . Hozirgi globallashuv jarayonida butun jamiyat hayotiga o'z ta'sirini o'tkazib kelayotgan axborot texnologiyalarining ajoyib ixtirolaridan biri bo'lgan sotsial tarmoqlarni chetlab o'tolmaymiz . Ayni vaqtda sotsial tarmoqlar butun dunyoni qamrab olgan . Ayniqsa, yosh avlodga juda ham sotsial tarmoqlarni yaxshi ko'radi. Yoshlar uchun sotsial tarmoqlarni ma'qullaydi va unga ijobiy baho beradi. Chunki, ularning vaqtini o'tkazishning eng yaxshi yo'li hisoblanadi. Internet kundan kunga rivojlanib borgan sayin odamlar ham unga bog'lanib qolayapdilar. Biz real hayotda yashaymiz, virtual hayot esa bizdan

ancha yiroqda . Biz kundalik hayotda odamlar bilan fikr almashamiz,ularning fikri ,dunyo qarashi tufayli o'zimizga kerakli bo'lgan xulosalarni chiqaramiz.Virtual hayot esa insonni tamomila fikri, dunyoqarashi va ongini o'zgartirib mumkin .

Bunda tashqari sotsial tarmoqlar g'arazgo'y odamlarning maqsadlarini amalga oshirishi uchun xizmat qilishi mumkin. Hozirgi vaqtda turli xil o'yinar ,video roliklar va qalbaki rasmlar yoshlarning ongini zaharlashi va ularni o'z domiga tortishi mumkin.Yoki yolg'on ma'lumotlar bilan o'z maqsadlariga erishishlari mumkin.Hatto sotsial tarmoqlar qotilliklar, isyonlar, urushlarga sabab bo'lishi mumkin.

Yoshlar internet ,ijtimoiy tarmoqlardan ta'lim sohasida ham foydalana oladi. Internet sahifalardan o'ziga kerakli bo'lgan, o'zi qiziqqan ma'lumotlarni topa oladi .Yoshlar internet, ijtimoiy tarmoqlarda bo'sh vaqtini foydali narsalarga sarflashi kerak. Ko'pincha foydasiz narsalar bilan shug'ullanish esa salbiy oqibatlarga olib kelayapdi. Tilimizga yaqinda kirib kelgan igromaniya tushunchasi bor. "Igromaniya"- bu kompyuterdan o'rin olgan turli xil o'yinlarga mukkasidan ketishdir.

Xulosa qilib shuni ayta olamizki yoshlar internet olamida o'z o'rnini to'g'ri belgilashi va foydalanuvchilar bilan to'g'ri muomala qilish, virtual olamdagi axborotlarni to'g'ri tahlil qilishi kerak. Kundalik hayotimizda har narsaning salbiy va ijobiy tomoni bo'lgani kabi kundan kunga zamonaviylashib borayotgan internet, ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishda ham me'yorga amal qilmog'imiz zarur!

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ijtimoiy tarmoqlarning ijobiy va salbiy taraflari Asqaraliyeva Azizaxon I Aldashev
2. Zamonaviy smart texnologiyalarning ta'lim jarayonida ishlatilishi.Xatambekova Hamrobi I Aldashev
3. Ijtimoiy tarmoqlarning yoshlar ma'naviyatiga ta'sir.Turkenbayeva D. E.
4. Sun'iy idrokning kelajakka ta'siri : uning insoniyat hayotidagi ahamiyati Z Sidiqova , I Aldashev.